

PPS-1927

Seat No. _____

M. A. (Sem. II) Examination

April / May - 2016

CC-203 : Sanskrit

विराटपर्व - अ-१ से २३

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

१ नीचेनाभांथी गभे ते चार श्लोकोनी ससंदर्भ समजूती आपो : १४

- (१) समास्तारो भविष्यामि तस्य राज्ञो महात्मनः ।
कङ्को नाम द्विजो भूत्वा मताक्षः प्रियदेविता ॥१-२०॥
- (२) एतेन विधिना छन्नः कृतकेन यथा नलः ।
विहरिष्यामि राजेन्द्र विराटभवने सुखम् ॥२-२७॥
- (३) अशीतिशतवर्षेयं माता न इति वादिनः ।
कुलधर्मोऽयमस्माकं पूर्वैराचरितोऽपि च
समासजाना वृक्षेऽस्मिन्निति वै व्याहरन्ति ते ॥५-२८॥
- (४) गूढगुल्फा संहतोरुस्त्रिगम्भीरा षडुन्नता ।
रक्ता पञ्चसु रक्तेषु हंसगदगदभाषिणी ॥८-१०॥
- (५) अन्तर्महीं वा यदि वोर्ध्वमुत्पते, समुद्रपारं यदि वा प्रधावसि ।
तथापि तेषां न विमोक्षमर्हसि प्रमाथिनो देवसुता हि मे वराः ॥१३-२०॥
- (६) तां मृगीमिव वित्रस्तां दृष्ट्वा कृष्णां समीपगाम् ।
उदतिष्ठन्मुदा सूतो नावं लब्धवेव पारगः ॥१४-२१॥
- (७) सा वै महान से प्राप्य भीमसेने शुचिस्मिता ।
सर्वश्रेतेव माहेयी वने जाता त्रिहायनी ॥
उपातिष्ठत पाञ्चाली वाशितेव महागजम् ॥१६-६॥
- (८) दुहिता जनकस्यापि वैदेही यदि ते श्रुता ।
पतिमन्यचरत्सीता महारण्यनिवासिनम् ॥२०-९॥

- ૨ મહાભારતના વિકાસની ક્રમિક અવસ્થાઓ પર નોંધ લખી તેના ૧૪
કર્તૃત્વની ચર્ચા કરો.

અથવા

- ૨ મહાભારતની શૈલી ચર્ચો. ૧૪
- ૩ 'ક્રીચકવધ પર્વ'નું રસદર્શન કરો. ૧૪

અથવા

- ૩ ધૌમ્ય મુનિનો ઉપદેશ વિગતે ચર્ચો. ૧૪
- ૪ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
- (૧) પાંડવોનો અજ્ઞાતવાસ વિમર્શ
- (૨) જીમૂતવધ પ્રસંગ
- (૩) દ્રૌપદીનું પાત્ર
- (૪) સુદેષ્ણાનું છટકું.

- ૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ સાત પ્રશ્નોના બે-ત્રણ વાક્યોમાં જવાબ ૧૪
લખો :
- (૧) મહાભારતના પર્વો કેટલા છે ? કયા કયા ?
- (૨) વિરાટપર્વના ચાર ઉપપર્વો કયા કયા છે ?
- (૩) વેદવ્યાસના માતા-પિતાનું નામ શું છે ? તેઓ દ્વૈપાયન તરીકે
કેમ ઓળખાય છે ?

- (૪) મહાભારત શીર્ષક ટૂંકમાં સમજાવો.
- (૫) મહાભારતમાં કયા કયા આખ્યાન-ઉપાખ્યાનો આવે છે ?
- (૬) મહાભારતની સમીક્ષિત આવૃત્તિ ક્યારે કઈ સંસ્થામાં તૈયાર થઈ હતી ?
- (૭) અજ્ઞાતવાસ દરમિયાન ભીમના બે પરાક્રમો વર્ણવો.
- (૮) રાજ્યસભામાં દ્રૌપદી વિરાટરાજાને ઉપાલંભ આપતાં શું કહે છે ?
- (૯) પાંડવોએ અજ્ઞાતવાસ દરમિયાન કયા કયા નામો ધારણ કર્યા હતા ?
- (૧૦) વિરાટનગરમાં પ્રવેશ કરતાં પહેલાં પાંડવોએ પોતાના શસ્ત્રો ક્યાં સંતાડ્યા હતા ? શા માટે ?
-